

Vastutustundlikud ettevõtted – teadlikkuse tõstmise küsimustik

Euroopa Komisjon
Ettevõtluse peadirektoraat

1. Sissejuhatus

Käesolev küsimustik aitab Teil paremini analüüsida oma ettevõtte püüdlusi vastutustundliku ettevõtluse alal, tõstatades küsimusi võimalike viiside kohta, kuidas oma äritegevust arendada kasumlikul ja läbimõeldud viisil. Küsimustik aitab määratleda edasisi tegevusi, et tugevdada Teie ettevõtte tegevust, selle mainet ja tulemusi.

Küsimustiku täitmine võtab aega maksimaalselt 10 minutit. Märkige ära Teie ettevõtte jaoks sobivaimad vastused, arvestades, et tulemused on ainult Teie enda tarbeks. Ei ole olemas õigeid ega valesid vastuseid – pigem peaksid küsimused tekitama ideid edasiste võimalike tegutsemisviiside kohta. Kui olete küsimustiku täitnud, jääb see Teile edaspidiseks kasutamiseks. Käesoleva ürituste korraldajad neid kokku ei kogu.

2. Töökohaga seotud poliitikad

1. Kas innustate töötajaid arendama oma oskusi ja kujundama pikaajalist karjääri (näiteks soorituse hindamise protsessi, koolitusplaani kaudu)?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
2. Kas Teie ettevõttel on olemas kindel protsess, mis garanteerib mistahes diskrimineerimise vältimise nii töökohal kui ka värbamise käigus (näiteks sooline, etniline, puuetega inimeste diskrimineerimine)?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
3. Kas konsulteerite olulistes küsimustes oma töötajatega?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
4. Kas Teie ettevõttes on sobiv tervise-, turvalisus- ja heaolukorraldus, mis võimaldab töötajatele piisavat kaitset?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
5. Kas Teie ettevõtte pakub oma töötajaskonnale töö- ja eraelu tasakaalustamise võimalusi, näiteks võimaldades paindlikku tööaega või lubades kodus töötamist?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	

Kuidas töökohaga seotud head poliitikad panustavad ettevõtte edusse

Ettevõtte pikaajaline edukus ja Teie võimekus tulemusliku ettevõtjana sõltub tihti töötajate teadmistest, oskustest, andekusest, innovaatsilisusest, loovusest ja – mis peamine – nende motivatsioonist. Ettevõtte kasvades on Teil üha enam vaja inimesi, kellele toetuda ja kellele delegeerida, et äritegevust tugevdada.

Kuigi tööhõivet ja töökeskkonna turvalisust reguleerivast seadusandlusest kinnipidamine võimaldab töötajate põhivajaduste rahuldamist, on nähtav pühendumus töötajate töörahulolu suurendamisele, karjääri arendamisele ja isikliku heaolu parandamisele see, mis tõestab, et väärtustate töötajaid kui indiviide ja hoolite nende panusest Teie ettevõttesse. Töötajate kaasamine võimaldab saada rohkem ideid, suuremat pühendumust ja lojaalsust, suurendades Teie kui ettevõtja tulemuslikkust.

Töötajad on enamike firmade eesliinil ja võivad seetõttu tihti näha probleeme – ja ka lahendusi – enne Teid. Kindlustades, et nad mõistavad ettevõtte väärtusi ja töötamise viisi, ning andes neile võimaluse oma ideid edastada, aitavad töötajad ettevõtte arenedes paremini muutusi juhtida.

Järgnevalt mõned näpunäited, kuidas arendada häid “sisemisi partnerlussuhteid” oma töötajatega:

- juhtide ja töötajate vahelise usalduse kindlustamine,
- töötajatega äriasjades konsulteerimine (kus võimalik) ja ettevõttele olulistes küsimustes koostöövõimaluste otsimine,
- hindamine, kuidas võiksid töötajate isiklik karjäär ja oskuste arendamine panustada ettevõtte arengusse pikemas perspektiivis.

Tulemuslikud sisemised partnerlused aitavad luua suhteid, mis suurendavad ettevõtte paindlikkust, reageerimiskiirust ja oskust töötajate vahel teadmisi vahetada. Motiveeritud meeskond on tihti püsiva ja rahuloleva tööjõu loomise eelduseks ning aitab kaasa ettevõtte hea maine kujundamisele.

3. Keskkonnaga seotud poliitikad

6. Kas olete püüdnud vähendada oma ettevõtte keskkonnamõjusid järgmistes valdkondades:					
○ energiasäästlikkus?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
○ jäätmete vähendamine ja taaskasutus?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
○ saaste vähendamine (vee ja õhu reostus, jäätmete väljavool, müra)?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
○ looduskeskkonna kaitse?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
○ säästlike transpordivõimaluste kasutamine?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
7. Kas Teie ettevõttel on võimalik säästa, vähendades oma keskkonnamõjusid (näiteks materjalide taaskasutuse, energia tarbimise vähendamise, saaste vältimise abil)?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
8. Kas arvestate uute toodete ja teenuste arendamisel nende võimalike keskkonnamõjudega (näiteks hindate energiakasutust, taaskasutatavust või saaste tekitamist)?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
9. Kas Teie ettevõtte pakub oma toodete, teenuste ja tegevuste kohta klientidele, hankijatele, kohalikule kogukonnale jne selget ja täpset keskkonnavalast informatsiooni?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	

10. Kas oskate nimetada viise, kuidas Teie ettevõtte võiks kasutada oma toodete ja teenuste säästlikkust/keskkonnasõbralikkust konkurentsieelise saavutamiseks (näiteks toodete taaskasutatavus, energiasäästlikkus jms.)?

Jah ☐

Ei ☐

Osaliselt ☐

Ei tea ☐

Ei ole rakendatav ☐

Kuidas keskkonnaga seotud head poliitikad panustavad ettevõtte edukusse

Looduskeskkonna halvenemine on üha suuremat tähelepanu pälviv probleem nii globaalsel kui kohalikul tasandil ning seetõttu ka Teie klientide hulgas. Veel enamgi, keskkonda säästev tegevus tagab ettevõttele tihti ka rahalise kokkuhoiu. Energiasäästlikkus, saaste ja jäätmete vähendamine ning korduvkasutus võib kaasa tuua olulise kulude vähenemise, kindlustades samal ajal vastavuse keskkonnanõuete seadusandlusega, arendades häid suhteid kohaliku kogukonnaga, motiveerides töötajaid ja suurendades klientide lojaalsust. Kõik mainitud kasud annavad selge panuse Teie ettevõtte pikaajalisse jätkusuutlikkusse ja edusse.

Kõik organisatsioonid – hoolimata oma suurusest ja tegevusvaldkonnast – võivad keskkonnale avaldada nii positiivset kui negatiivset mõju. Negatiivne pool on seotud otsese ja kaudse energia ja ressursside tarbimisega, jäätmete ja saaste tekitamisega ning looduskeskkonna hävitamisega.

Hoolimata sellest, et väikeettevõtetel võib olla vähem võimalusi oma negatiivsete keskkonnamõjude juhtimiseks, saab iga ettevõtte panustada energia tarbimise ja jäätmete tekitamise vähendamisse ning materjalide korduvkasutusse. Isegi väikesed saavutused võivad kaasa tuua suuri muutusi, kui need ühendada teiste organisatsioonide püüdlustega.

4. Turuga seotud poliitikad

11. Kas Teie ettevõttel on olemas põhimõtted, mis kindlustavad aususe ja kvaliteedi kõigi kontaktide haldamisel, tegevuste ja reklaami tegemisel (näiteks õiglased ostupõhimõtted, eraldised tarbijakaitseks jms)?	Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐
12. Kas Teie ettevõtte edastab toodete ja teenuste kohta selget ja täpset teavet (sh pakenditel), kaasa arvatud Teie müügiärgsete kohustuste kohta?	Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐
13. Kas Teie ettevõtte tagab õigeaegse hankijate arvete tasumise?	Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐
14. Kas Teie ettevõttes toimib tulemuslik klientidele, hankijatele ja teistele äripartneritele tagasiside andmise, konsulteerimise ja/või dialoogi pidamise protsess?	Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐
15. Kas Teie ettevõtte registreerib ja lahendab klientide, hankijate ja äripartnerite kaebusi?	Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐
16. Kas teete koostööd teiste ettevõtete või organisatsioonidega küsimustes, mis on seotud vastutustundliku ettevõtlusega?	Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐

Kuidas turuga seotud head poliitikad panustavad ettevõtte edukusse

Sisuliselt on ettevõtete puhul tegemist "inim"organisatsioonidega, mis toetuvad vastastikust edu mõjutavatele sisemistele ja välistele suhetevõrgustikele. Viis, kuidas selliseid suhteid juhitakse, on tihti üliolulise tähtsusega ettevõtte edukuse mõjutajana. Head suhted nii klientide kui hankijatega on kasulikud mõlemale osapoolale.

Heal suhete loomise oskusel on edus kriitiline roll. Kogemuste vahetamine hankijate, klientide ja teiste sarnase mõtteviisiga ettevõtete ja kohalike äriorganisatsioonidega on efektiivne meetod ettevõtte sooritusel parandamiseks. Ettevõtete tegevuspraktikas on palju häid kogemusi vastutustundlike tegevuste kohta, mis aitavad paremini saavutada ärilisi eesmärke. Ka Teie ettevõtte võimaluseks võib olla oma kogemuste jagamine, aidates nii teisi organisatsioone.

Selleks, et säilitada ettevõtte head mainet, peab kõigis oma tööalastes suhetes pidevalt tegema "häid ja õigeid asju". Praktikas võib head mainet omandada klientide rahulolu, arvete õigeaegse tasumise ja eetilisele äritegevusele pühendumise kaudu. Selline maine on tähtis, et kindlustada edu turul.

5. Kogukonnaga seotud poliitikad

17. Kas Teie ettevõtte pakub koolitusvõimalusi inimestele väljapoolt ettevõtet (näiteks õpipoisikoolitus, praktikavõimalused või töökogemus noortele või puuetega inimestele)?
Jah ☐ Ei ☐ Osaliselt ☐ Ei tea ☐ Ei ole rakendatav ☐
18. Kas Teie ettevõtte on kogukonnaga avatud dialoogis Teie ettevõtet puudutavatel vastuolulistel või tundlikel teemadel (näiteks jäätmete kogunemine Teie valdusaladel, sõidukid tõkestamas tänavaid või jalakäijate teid)?
Jah ☐ Ei ☐ Osaliselt ☐ Ei tea ☐ Ei ole rakendatav ☐
19. Kas püüate oma ostud/hanked sooritada kohalikelt pakkujalt?
Jah ☐ Ei ☐ Osaliselt ☐ Ei tea ☐ Ei ole rakendatav ☐
20. Kas innustate oma töötajaid osalema kohalikel ühiskondlikel/heategevusüritustel (näiteks pakkudes töötajate aega, oskusi või muud liiki praktilist abi)?
Jah ☐ Ei ☐ Osaliselt ☐ Ei tea ☐ Ei ole rakendatav ☐
21. Kas Teie ettevõtte annab regulaarses rahalist abi kohalike ürituste ja projektide korraldamiseks (heategevuslikud annetused ja sponsorlus)?
Jah ☐ Ei ☐ Osaliselt ☐ Ei tea ☐ Ei ole rakendatav ☐

Kuidas kogukonnaga seotud head poliitikad panustavad ettevõtte edukusse

Ettevõtte hea käekäigu ja kasumlikkuse ning seda ümbritseva kogukonna heaolu vahel eksisteerib selge seos. Enamus väikestest ettevõtetest on kogukonna loomulikuks osaks ning on aktiivselt kaasatud kohalikesse arengutesse ja tegevustesse. Sellised ettevõtted pälvivad ka vastavat kasu:

- väärtuslikud kontaktid teiste kohalike ettevõtetega,
- suurem klientide tunnustus ja tähelepanu,
- ettevõtte parem reputatsioon,
- edukam töötajate värbamine ja hoidmine.

Heaks naabriks olemine ei tähenda mitte ainult austust lähima ümbruse vastu. Kogukonna toetamise all võib mõelda kõike, mis kogukonnale kasu toob, näiteks sponsorlus, aja ja kogemuste panustamine. Siia alla võib arvata ka osalemist kohalikel spordi-, haridus- ja kultuuriüritustel. Sotsiaalsete probleemide lahendamisse panustamine, näiteks kuriteoennetuse või pikaajalise töötusega tegelemine kohalikul tasandil, võib samuti aidata kaasa ettevõtte pikaajalise kasumlikkuse saavutamisele.

Kogukonda positiivselt kaasatuna on võimalik leida uusi turge, kliente ja ärivõimalusi, luua suhteid kohaliku võimu esindajate ja arvamusiidritega ning arendada ühiskondlike projektide raames uusi partnerlussuhteid teiste ettevõtetega.

Üritage valida selliseid tegevusi, mis oleksid kooskõlas Teie ettevõtte äritegevuse eesmärkidega (näiteks tegevused, mis huvitavad Teie potentsiaalseid kliente või on suunatud Teie ettevõtte koolitus- või personalivajaduse rahuldamisele), on olulised kogukonna jaoks, kaasavad Teie töötajaskonda ja on Teie ettevõtte võimete piires.

6. Ettevõtte väärtused

22. Kas olete oma ettevõtte väärtused ja käitumispõhimõtted selgelt paika pannud?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
23. Kas edastate oma ettevõtte väärtusi klientidele, äripartneritele, hankijatele ja teistele huvitatud osapooltele (näiteks müügiesitlustel, turundusmaterjalides, mitteformaalse suhtluse käigus)?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
24. Kas Teie kliendid on teadlikud Teie ettevõtte väärtustest ja käitumispõhimõtetest?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
25. Kas Teie töötajad on teadlikud Teie ettevõtte väärtustest ja käitumispõhimõtetest?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	
26. Kas koolitate oma töötajaid ettevõtte väärtuste ja käitumisreeglite olulisuse osas?					
Jah ☐	Ei ☐	Osaliselt ☐	Ei tea ☐	Ei ole rakendatav ☐	

Kuidas ettevõtte väärtused panustavad ettevõtte edukusse

Enamik väikeettevõtteid teevad juba praegu "õigeid asju" – või vähemalt arvukalt häid asju! Väikese- ja keskmise suurusega ettevõtted peegeldavad tihti omanike/juhtide väärtusi ja põhimõtteid. Vähesed neist on pannud oma väärtused käitumisreeglitesse, ettevõtte äripraktika juhtlausemesse või isegi lihtsate reeglite kogumikku, kirjeldades ettevõtte visiooni, väärtusi, vastutust ja ambitsioone.

Väärtuste defineerimine ja edastamine aitab Teil ja Teie töötajaskonnal jääda kindlaks sellele, millesse usute, ning aitab tõsta ettevõtte mainet, olles abivahendiks ja märguandeks Teie kavatsuste kohta inimeste ja partnerite silmis, kellega kokku puutute. Inimestele meeldib töötada nendega koos ja nende jaoks, kellega jagatakse ühiseid väärtusi. Väärtuste defineerimine ja edastamine aitab ligi meelitada õigeid töötajaid, kliente, hankijaid ja investoreid, kes samastavad end Teie põhimõtetega.

Tehke kindlaks, et ettevõtte väärtused peegeldaks tõetruult Teie ettevõtet ja selle tausta. Töötajaskonna hulgas peaks propageerima kõrgeid standardeid ning positiivselt käsitlema töötajate, klientide, hankijate ja kohaliku kogukonna huve ja ootusi.

Väärtuste selge määratlemine on esimeseks sammuks. Üldreeglina peaksid need sisaldama selget ja erinevates situatsioonides rakendatavat juhendit selle kohta, kuidas tegutseda vastuolulistes olukordades või huvidekonflikti korral. Parimaid tulemusi on võimalik saavutada, kui ettevõtte suudab teisi veenda oma pühendumuses iseenda väärtustele

- olles järjepidevalt isiklikuks eeskujuks,
- kaasates inimesi dialoogi,
- edastades väärtusi nii organisatsioonisiselt kui -väliselt.

Ettevõtte põhiväärtused ja põhimõtted – ja pühendumus nendele – on lahutamatult seotud ettevõtte reputatsiooniga.